

Történelem javítóvizsga

témakörök

11. F

- 1. Mutassa be az athéni demokráciát virágkorában és hasonlítsa össze a jelenkori demokráciák működésével!**
 - Mutassa be a demokrácia fénykorának főbb intézményeit és azok feladatát!
 - Tájékoztasson a tisztségek betöltésének módjáról!
 - Ismertesse a Kr.e. V. századi Athén társadalmi tagolódását! Ki lehetett állampolgár és ki nem?
 - Állapítson meg párhuzamokat, de különbségeket is az antik athéni demokrácia és korunk parlamentáris demokráciái között!
- 2. Hogyan jutott válságba a köztársaság Rómában, s milyen események vezettek az egyeduralom kialakulásához?**
 - Miért vált égető kérdéssé a földkérdés? Kik és hogyan próbálták a problémát megoldani?
 - Mi volt Marius hadsereg reformjának lényege?
 - Az új típusú hadsereg élén álló hadvezér-politikusok hogyan feszítették szét fokról fokra a köztársasági alkotmány kereteit Mariustól Augustusig?
- 3. Körvonalazza a honfoglaló magyarok mindennapi életét!**
 - Mutassa be társadalmuk felépítését, a honfoglalás és letelepedés körülményeit!
 - Tájékoztasson a honfoglaló magyarság gazdálkodásáról, szokásairól, hitvilágáról!
 - Utaljon a kalandozások okaira, irányaira, szóljon harcmódokról, sikereikről és kudarcaikról!
- 4. Ismertesse Géza fejedelem és Szent István király államalapító tevékenységét!**
 - Ismertesse Géza fejedelem bel- és külpolitikai tevékenységét, István hatalomra jutásának körülményeit!
 - Mutassa be első királyunk államszervező munkásságát (államigazgatás, egyházszerzés, katonai szervezet)!
 - Térjen ki a kérdéses korszak külkapcsolataira és az utódlás problémájára!
 - Értékelje Géza fejedelem és István király szerepét hazánk történelmében!
- 5. Vázolja a mezőgazdaság helyzetét, az egységes jobbágyság kialakulását a IX-XIV. századi Európában !**
 - Utaljon a Nyugatrómai Birodalom bukását követő gazdasági és társadalmi viszonyok főbb jellemzőire!
 - Ismertesse a technikai- és termelési eljárásokban bekövetkező változásokat és azok társadalmi és gazdasági hatását!
 - Emelje ki a jobbági réteghez tartozás ismérveit!
- 6. Mutassa be a középkori városok életét!**
 - Rajzolja meg egy korabeli város külső képét, szerkezetét, valamint jellegzetes épületeit!
 - Ismertesse a mindennapi élet jellemzőit!
 - Vázolja a lakosok társadalmi helyzetét, jellemző foglalkozásait!
 - Mutassa be a város jogi helyzetét, irányítását!
- 7. Vázolja fel II. (Jeruzsálemi) András uralkodói portréját, az aranybulla helyét, szerepét a magyar alkotmánytörténetben!**
 - Mutassa be az uralkodó birtokpolitikáját! Emelje ki, hogy miért jelentett ez lényeges eltérést a korábbi gyakorlathoz képest!
 - Milyen gazdasági és társadalmi jellegű problémákhoz vezetett mindez?
 - Utaljon a külpolitikájából, valamint házasságából fakadó feszültségekre!
 - Vázolja a problémákat orvosolni szándékozó oklevél legfőbb rendelkezéseit, végül utaljon arra, hogy miért jelentős a magyar államiság történetében az említett dokumentum!
- 8. Hasonlítsa össze IV. Béla tatárjárást megelőző és azt követő politikáját!**
 - Vázolja fel, hogy milyen viszonyok uralkodtak hazánkban a tatár támadás bekövetkeztekor, valamint azt, hogy a kérdéses körülmények minek köszönhetően alakultak ki!
 - Mutassa be a tatár támadást és annak tragikus következményeit!
 - A tatárjárást követő intézkedések tükrében indokolja, miért tekinthetjük IV. Béla királyt „második honalapítónak”!

•

9. Az államszervező és gazdaságfejlesztő Károly Róbert.

- Tájékoztasson az Árpád-ház kihalását követő interregnum időszakáról, Károly Róbert hatalomért folytatott harcáról!
- Beszéljen a gazdaságpolitika átszervezéséről!
- Körvonalazza a hadsereg átszervezését és az Anjou uralkodó külpolitikájának főbb vonásait!

10. Mutassa be a XV-XVI. század fordulóján kibontakozó nagy földrajzi felfedezések időszakát!

- Beszéljen a felfedezések okairól és feltételeiről!
- Utaljon a felfedező utak jelentősebb eredményeire!
- Ismertesse a felfedezések gazdasági és társadalmi következményeit!

11. Milyen körülmények vezettek Magyarország három részre szakadásához?

- Tájékoztasson Magyarország belpolitikai helyzetéről a XVI. század elején!
- Vázolja hazánk nemzetközi helyzetét, a Habsburg- és a Török Birodalom bennünket is érintő céljait, lehetőségeit!
- Mutassa be a mohácsi ütközetet, az ország két-, majd három részre szakadásának körülményeit!

12. Reformáció és ellenreformáció.

- Tájékoztasson a reformáció kibontakozásának körülményeiről!
- Mutassa be a legfőbb irányzatokat!
- Mikor és milyen célkitűzésekkel bontott zászlót az ellenreformáció?
- Melyek a reformáció főbb kulturális hatásai?

13. Hogyan illesztették be hazánkat a Habsburg Birodalomba a 18. század folyamán?

- Ismertesse az időszak fő problémáit, uralkodói céljait, nehézségeit!
- Mutassa be az időszak fontosabb uralkodói intézkedéseit, azok okait és következményeit!
- Nevezze meg az intézkedésekre ható eszmerendszert és a megvalósítás módját!

14. A „klasszikus” ipari forradalom és hatásai.

- Indokolja, hogy miért Angliából indult hódító útjára a „klasszikus” ipari forradalom!
- Emelje ki, hogy az ipar mely területein kezdődött a gyors fejlődés és melyek a kibontakozás főbb szakaszai!
- Említse meg a legfontosabb feltalálókat és találmányokat!
- Vázolja, hogy melyek a forradalmi változások legfontosabb gazdasági és társadalmi következményei!

15. Vázolja gróf Széchenyi István programadó elméleti tevékenységét és gyakorlati munkásságát!

- Mutassa be, hogy milyen körülmények vezettek gróf Széchenyi István reformprogramjának kiérlelődéséhez!
- Ismertesse elképzeléseinek főbb jellemzői, gazdasági és társadalmi reformterveit!
- Tájékoztasson arról, hogy konkrétan milyen gyakorlati alkotások fűzhetők a „legnagyobb magyar” nevéhez!

16. Miért nevezhetjük az áprilisi törvényeket polgári alkotmánynak?

- Felelete utaljon arra, hogy a mi 48-as forradalmunk a „népek tavaszának” része, láncszeme volt!
- Beszélje el a pesti népforradalom és a Pozsonyban, Bécsben kibontakozó „törvényes forradalom” eseményeit – a közöttük kimutatható kölcsönhatást is megmutatva!
- Mennyiben valósultak meg a március 15-i tizenkét pont követelésesei április 11-ére?
- Bizonyítsa, hogy az áprilisi törvények polgári típusú forradalom vívmányait tartalmazzák!
- Bizonyítsa, hogy e dokumentumot alkotmánynak tekinthetjük!

17. Körvonalazza a kiegyezéshez vezető utat, ismertesse annak tartalmát!

- Tárja fel a kiegyezés megszületésének bel- és külpolitikai okait
- Mutassa be a kiegyezés létrejöttének körülményeit, a kiegyezési törvény leglényegesebb elemeit!
- Értékelje a kiegyezést az Osztrák-Magyar Monarchia felépítésének, működésének és központi problémáinak bemutatásával!

18. A szövetségi rendszerek létrejötte az első világháborút megelőzően.

- Mi volt a szövetségi rendszerek kiépítésének fő oka?
- Melyek voltak a szövetséges szerződéseket befolyásoló egyéb tényezők?
- Mutassa be a legfőbb megállapodásokat, azok résztvevőit, esetleg a megállapodás tartalmát is!